

DET SKA KÄNNAS TRYGGT ATT BLI ÄLDRE I HALLAND

Centerpartiet Hallands seniorpolitik
43 konkreta förslag
2018-09-05

NÄRODLAD
POLITIK

Centerpartiet

Innehåll

<u>CENTERPARTIET HALLANDS SENIORPOLITIK</u>	1
<u>DU SKA KUNNA BO TRYGGT I HELA HALLAND</u>	1
BOSTÄDER I ALLA KOMMUNDELAR I HELA HALLAND	1
TRYGGHET FÖR ÄLDRE	1
<u>VÅRD OCH OMSORG NÄRA DIG</u>	2
FRISKVÅRD ÄR BÄSTA VÄGEN TILL EN BÄTTRE SJUKVÅRD	2
ÖKAD VALFRIHET FÖR ÄLDRE	2
NÄRA TILL VÅRDCENTRAL OCH SJUKHUS	3
MOBILA TEAM FÖR MER VÅRD NÄRA DIG	3
MINDRE SJUKHUSVÅRD OCH ONÖDIGA AMBULANSTRANSPORTER	3
TRYGG I VÄNTAN PÅ AMBULANS	4
DU VÄLJER SJÄLV NÄR, VAR OCH HUR - I MÖTET MED VÅRDEN	4
KORTARE VÅRDKÖER	4
HITTA RÄTT I VÅRDEN MED EN VÅRDLOTS	5
<u>EKONOMISK TRYGGHET</u>	5
BÄTTRE PENSION FÖR FLER	5
JÄMSTÄLLDA PENSIONER	6
LÄGRE SKATT FÖR ÄLDRE	6
SE ÖVER ANSVARET FÖR ÄLDRES LEVNADSSTANDARD	6
LYCKADE GENERATIONSVÄXLINGAR	6
<u>RIKT LIV PÅ ÄLDRE DAR</u>	7
GE FLER MÖJLIGHET TILL ETT LÄNGRE ARBETSLIV	7
SOCIALA MÖTESPLATSER I HELA HALLAND	7

Centerpartiet Hallands seniorpolitik

Sverige är ett av världens bästa länder att åldras i, och bästa livsplatsen finns i Halland. Här lever vi både längst och bäst.

I Halland finns i dag nästan 70 000 människor som är 65 år eller äldre. Vi lever allt längre så åldersgruppen över 80 år växer. Särskilt kraftig är ökningen för de som är över 85 år. Om 30 år beräknas antalet 85-åringar och äldre ha fördubblats jämfört med i dag. Det betyder nya möjligheter, men kommer också att ställa välfärden inför stora utmaningar.

Här har vi sammanställt beslutad centerpolitik som förbättrar villkoren för dig som är senior. Med ett nytt ledarskap för Sverige, och med ett fortsatt starkt Centerparti i Region Halland och de halländska kommunerna kan vi öka tryggheten och valfriheten för äldre i hela Halland.

Du ska kunna bo tryggt i hela Halland

I många av landets kommuner är det brist på bostäder. Centerpartiet har fört fram en rad förslag för att öka byggandet i hela landet. För att skapa fler platser för attraktiva bostäder krävs mer byggbar mark och att antalet riksintressen både minskas och definieras tydligare. Centerpartiet vill även reformera strandskyddet så att kommunerna får bestämma mer själva. Vi vill se över regler som rör exempelvis buller och detaljplaner och förändra systemet med hyresreglering. Det behövs även en översyn av de skatter som idag bromsar rörligheten på bostadsmarknaden.

Bostäder i alla kommundelar i hela Halland

Många äldre vill flytta till en mindre och mer tillgänglig bostad. För att detta ska bli möjligt behövs fler billiga och mindre lägenheter och fler trygghets- och seniorbostäder.

Centerpartiet föreslår

- Gör det enklare för äldre att flytta till en mindre och mer tillgänglig bostad
- Bygg trygghetsbostäder/seniorbostäder i olika kommundelar runt om i hela Halland
- Öka byggandet i hela landet bland annat genom mer byggbar mark samt en översyn av regler och skatter som bromsar byggandet och rörligheten på bostadsmarknaden
- Sänk reavinstskatten på bostadsförsäljning
- Uppmuntra bildande av kooperativa hyresrätter och bygg-gemenskaper

Trygghet för äldre

På många sätt är Sverige ett tryggt land att leva i. Men det finns personer och organiserade ligor som riktar in sig på att begå brott mot utsatta äldre. Centerpartiet anser att denna brottslighet är mycket angelägen. Polisen måste ges förutsättningar att kunna förhindra och utreda denna typ av brott, i hela landet.

Centerpartiet föreslår

- ✿ Ge Polismyndigheten i uppdrag att vidta åtgärder för att säkerställa att brott mot äldre förebyggs och utreds effektivt i hela landet

Vård och omsorg nära dig

Centerpartiet vill flytta vården och omsorgen närmare hallänningarna och arbetar hela tiden för att stärka vården och de som tar hand om dig när du blir äldre, sjuk eller skadar dig i en olyckshändelse. Vård och omsorg ska finnas där när den behövs som mest, nära dig i hela Halland.

Med Centerpartiets hjälp var hallänningarna de första i landet som själva fick välja vårdcentral. Det har bidragit till att antalet vårdcentraler och filialer har ökat och att invånarna blivit mer nöjda. Nu är det dags att ta nästa steg i vårdvalet. Vården ska vara trygg, nära och tidig.

Friskvård är bästa vägen till en bättre sjukvård

Friskvård är bästa vägen till en bättre sjukvård. I Halland kommer alla som fyllt 40 år att erbjudas ett hälsosamtal. Centerpartiet vill utveckla detta och införa hälsosamtal enligt Västerbottensmodellen vart tionde år.

Centerpartiet föreslår:

- ✿ Även seniorer ska erbjudas hälsosamtal minst vart tionde år
- ✿ Hälsosamtalet ska följas av en handlingsplan
- ✿ Utred ett särskilt nationellt äldrevårdsprogram för att äldre ska få bättre stöd att förebygga ohälsa

Ökad valfrihet för äldre

Centerpartiet vill slå vakt om din rätt att kunna välja vem som kommer och städar i hemmet, möjligheten att kunna välja vilken typ av boende du ska bo på och rätten att kunna välja vårdcentral. Då kan du få den vård och omsorg som bäst passar dig.

Valfriheten behöver öka även vad gäller innehållet i välfärdstjänsterna. Vi har länge drivit på för möjligheten att få äldreomsorg utan biståndsbedömning. Det innebär att äldre över en viss ålder inte behöver ansöka om exempelvis hemtjänst, utan får automatiskt rätt till ett antal timmars hjälp. Man får sedan bestämma själv vad som ska ingå i den hjälpen. Lagstiftningen är nu på väg att ändras så att förenklade biståndsbedömningar ska bli möjligt att tillämpa i hela landet.

Många personer med funktionsvariationer vill kunna välja hjälpmedel utifrån egna behov. Med valfrihetssystem och egen peng kan vi öka den möjligheten. Frågan har utretts i Region Halland, men när frågan skulle godkännas av alla kommunfullmäktigeförsamlingar sa Hylte kommun nej, med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet i täten. Därför har Halland ännu inte fritt val av hjälpmedel. Det vill vi ändra på.

Centerpartiet föreslår:

- ✿ Fortsätt utveckla vårdvalet

- ✿ Utveckla möjligheten att själv välja hemtjänst och vad som ska ingå
- ✿ Förenkla nyetableringar inom vårdvalet
- ✿ Inför vårdval för hjälpmedel i Halland

Nära till vårdcentral och sjukhus

Du ska ha nära till vården i hela Halland. I dag har hallänningarna närmare till vårdcentralen än svensken i genomsnitt. 68,9 procent har mindre än 5 minuter till närmaste vårdcentral och 23,8 procent har 5-10 minuter till vårdcentralen. Resten av hallänningarna, 7,3 procent, har 10-30 minuter till vårdcentralen.

Centerpartiet vill också slå vakt om våra två akutsjukhus. De ska utvecklas. Inte avvecklas.

Centerpartiet föreslår:

- ✿ Halland ska ha två akutsjukhus
- ✿ Bedömning och merparten av behandling ska finnas på båda akutsjukhusen
- ✿ För bästa kvalitet kan viss halländsk specialistvård koncentreras till något av sjukhusen i Halmstad, Varberg eller Kungsbacka
- ✿ Flytta mer vård närmare patienten till vårdcentral eller hemmet

Mobila team för mer vård nära dig

Har du stora problem med att ta dig till vårdcentralen så kanske vården kan komma till dig. Läkarmedverkan i hemsjukvården är ett exempel på hur regionen i samarbete med kommunerna har flyttat sjukvård från sjukhusen till hemmen. Centerpartiet har varit pådrivande i detta och vill fortsätta utveckla och utöka verksamheten.

Mobila team, som möter fler patientgrupper än i dag, behöver utvecklas. Vi vill också att ny teknik används för att underlätta och flytta vården närmare dig som patient. Med hjälp av en handdator kan vårdpersonal göra bedömningar i hemmet och direkt samråda med annan expertis, så att du som patient kan stanna kvar i din trygga hemmiljö.

Centerpartiet föreslår:

- ✿ Utveckla mobila team som möter fler patientgrupper än i dag
- ✿ Utveckla och utöka hemsjukvården genom ytterligare läkarmedverkan
- ✿ Digitalisering och modern teknik ska användas i högre grad för att flytta mer av vården närmare patienten

Mindre sjukhusvård och onödiga ambulanstransporter

Du som är äldre eller kroniskt sjuk ska slippa onödiga och jobbiga ambulanstransporter och onödiga sjukhusvistelser. Bästa vården får du oftast i din trygga hemmiljö.

Ambulant bedömning som startades inom ambulanssjukvården av Region Halland 2012 innebär att ambulanspersonalen vid larm rycker ut för att kolla puls, blodtryck, andningsfrekvens, temp och syresättning. Därefter sorteras allvarlighetsgraden från grönt till rött. Är allt grönt så erbjuds samtal hos

distriktsläkare för ytterligare råd eller tid på vårdcentralen. De som behöver får åka till sjukhus, och de som kan stanna hemma tycker det är tryggt att få veta att alla värden är normala och att det inte är någon allvarlig sjukdom de drabbats av.

Centerpartiet föreslår:

- 🌿 Fortsätt utveckla ambulans bedömning och andra öppna vårdformer

Trygg i väntan på ambulans

Du ska känna dig trygg med att hjälpen finns nära när den verkligen behövs. IVPA, I väntan på ambulans, betyder att räddningstjänsten åker ut på livshotande larm om de kan vara på plats snabbare än ambulansen. Centerpartiet har i år drivit på en förbättring som innebär att man ska beakta både medicinsk nytta och trygghetsperspektivet. Denna trygghetslösning är särskilt viktig på landsbygden där det kan ta tid innan ambulansen kommer.

Centerpartiet vill:

- 🌿 Slå vakt om IVPA - I väntan på ambulans

Du väljer själv när, var och hur - i mötet med vården

Tillgänglighet och valfrihet är grunden för en bra sjukvård. Mötet med vården kan ske på olika sätt. Du ska kunna ha kontakt med vården på olika tider och på det sätt som passar dig, genom ett besök på vårdcentralen, via telefon, på din läsplatta eller dator. Om du ofta har kontakt med vården är det tryggt att få en fast vårdkontakt som känner dig och din sjukdomsbild.

Centerpartiet föreslår:

- 🌿 En väg in, vilket innebär att den nära vården får utökat uppdrag
- 🌿 Digitalisering och modern teknik ska användas i högre grad för att flytta mer av vården närmare patienten
- 🌿 Patientens och närståendes delaktighet i vården ska öka och ses som en resurs
- 🌿 Du ska ha möjlighet att ha en fast vårdkontakt, till exempel genom en kontaktsjuksköterska

Kortare vårdköer

Hälsö- och sjukvården är till för din skull, ska hjälpa dig till ett hälsosamt liv och ge dig vård och omsorg på dina egna villkor om du blir sjuk. Vi vill se sammanhållna vårdkedjor, mer självbestämmande och kortare vårdköer.

För att du ska få ett tidigt och gott bemötande i sjukvården behövs det personal som trivs på sina arbetsplatser. Därför ska Region Halland vara en bra och attraktiv arbetsgivare, där varje skattekrona gör nytta. För att komma till rätta med bristen på sjuksköterskor har Region Halland bland annat infört ett basår för nyanställda sjuksköterskor då de får en personlig coach och får gå bredvid en annan sjuksköterska. Sjuksköterskor får också möjlighet att använda en del av sin arbetstid för att vidareutbilda sig till specialistsjuksköterskor. Dessa åtgärder behöver dessutom kompletteras med kraftfulla åtgärder på nationell nivå.

Centerpartiet föreslår:

- ✿ Du ska ha rätt till besök hos sjukvården i Region Halland inom tre dagar
- ✿ Korta vårdköerna genom att satsa på en Tillgänglighetsmiljard som garanterar snabb vård genom hela vårdkedjan - från diagnos och utredning till operation eller behandling och återbesök
- ✿ Genomför ett nationellt sjuksköterskelyft
- ✿ Gör det enklare för läkare att driva små mottagningar med ett begränsat åtagande
- ✿ Stärk vårdcentralerna så de kan fortsätta fungera som en väg in med bra och kvalificerat mottagande

Hitta rätt i vården med en vårdlots

Du som har stort vårdbehov eller är i en utsatt situation ska kunna få hjälp av en vårdlots att få rätt hjälp i vården.

Centerpartiet föreslår:

- ✿ Vårdlots ska finnas för människor med stort vårdbehov

Ekonomisk trygghet

Cirka 25 000 av Hallands 70 000 pensionärer har enbart garantipension. Av dessa är cirka 20 000 kvinnor. Omkring 80 procent av dem med låg pension är kvinnor.

Så här ska det inte vara. Vi ska inte bara överleva när vi slutar jobba, vi ska få en värdig och anständig tid som seniorer.

Bättre pension för fler

Hela 245 000 personer över 65 år har i dag, enligt Pensionsmyndigheten, en relativt låg ekonomisk standard. Det innebär en inkomst under 12 100 kronor per månad.

I syfte att stärka grundskyddet inom pensionssystemet föreslår Centerpartiet att garantipensionen höjs. Det skulle innebära en inkomstförstärkning för cirka 700 000 pensionärer, varav en majoritet är kvinnor. Grundskyddsförslaget ska utformas så att det ger mer till dem med lägst pension, samtidigt som det alltid ska löna sig att ha arbetat.

Centerpartiet föreslår:

- ✿ Höj garantipensionerna så att de pensionärer som i dag har små marginaler ska få det bättre ekonomiskt

Jämställda pensioner

Sverige har ojämställda pensioner och en genomsnittlig pension för en kvinna motsvarar ungefär 65 procent av en mans pension.

För att uppnå jämställda pensioner behöver både arbetslivet och familjelivet bli jämställt och pensionspoängen behöver delas mer rättvist. Under småbarnsåren,

då den obetalda arbetsbelastningen är extra ojäm, föreslår vi därför att pensionsrätten delas rakt av mellan föräldrarna.

Centerpartiet föreslår

- ☼ Mer jämställda pensioner genom att bland annat göra det möjligt att dela pensionsrätterna rakt av mellan föräldrar

Lägre skatt för äldre

Centerpartiet vill att människor ska behålla en större del av sin inkomst och därför lägger vi förslag på skattesänkningar som gör att de som tjänar minst får behålla mest. Det gäller både för de som jobbar och de som har jobbat. Det är en viktig rättvisepincip att beskattningen på människors inkomster minskar.

Många äldre som har sparat på investeringssparkonto, ISK, får se mer försvinna i skatt. Det tycker vi är fel. Långsiktigt sparande ska löna sig och därför säger vi nej till höjd skatt på sparande.

Centerpartiet föreslår:

- ☼ Sänk skatten för äldre
- ☼ Det ska vara lika beskattning av inkomst av pension och inkomst av förvärvsarbete
- ☼ Se över möjligheten att utvidga RUT-avdraget för äldre

Se över ansvaret för äldres levnadsstandard

Många pensionärer har inte tillräckligt med pengar över till mat när räkningar, hyra och andra utgifter är betalda. Samtidigt kan nivåerna på både bidrag och subventioner skilja sig stort mellan kommunerna. Centerpartiet anser att det behövs en översyn för att skapa ökad ekonomisk jämlikhet för pensionärer i hela landet.

Centerpartiet föreslår:

- ☼ Skapa mer jämlika villkor för äldre i hela landet genom att genomföra en översyn av de utgifter och ekonomiska stöd som äldre har i dag

Lyckade generationsväxlingar

Vi står inför en betydande generationsväxling bland de som skapar jobben. Drygt var femte småföretagare räknar med att dra sig tillbaka från sitt företag inom de kommande fem åren. Drivs inte de här företagen vidare är det inte bara en förlust för den enskilde, som ofta ger upp ett livsverk, utan det får också stora konsekvenser för ekonomin i stort. Det är därför dåligt att dagens skatteregler försvårar för goda generationsskiften av fåmansföretag. En försäljning av fåmansföretag till en familjemedlem kan medföra högre beskattning än en försäljning till en utomstående part, vilket då direkt missgynnar att ett företag stannar kvar inom familjen.

Centerpartiet föreslår

- ☼ Förbättra reglerna kring generationsskiften i fåmansföretag

Rikt liv på äldre dar

Äldre människor är i dag friskare och orkar mer längre upp i åren. Samtidigt är ensamhet ett stort hälsoproblem hos många seniorer.

Ge fler möjlighet till ett längre arbetsliv

Vi är friskare och lever längre och många av oss vill arbeta längre. Ett långt arbetsliv innebär mycket erfarenhet och kompetens. Ett längre arbetsliv innebär också en högre livsinkomst och en bättre pension. Men många människor som vill fortsätta att arbeta längre kan idag inte alltid göra det. Det beror bland annat på åldersdiskriminering på arbetsmarknaden, men också på bristande möjligheter att växla karriär. För många kommer det inte att vara ett alternativ att arbeta långt upp i åren med tunga arbetsuppgifter. Då måste det vara möjligt att ställa om till andra arbetsuppgifter eller en annan karriär. Även för att klara välfärdens finansiering måste fler människor arbeta längre upp i åren.

Centerpartiet föreslår:

- ✿ Motverka åldersdiskriminering på arbetsmarknaden
- ✿ Ge fler äldre möjlighet till ett längre arbetsliv genom bland annat höjd pensionsålder, höjd LAS-ålder och sänkta arbetsgivaravgifter för äldre

Sociala mötesplatser i hela Halland

Vi vill stimulera människors möjligheter att mötas i olika föreningar och att delta i idrotts- och kulturverksamheter.

Att träffas och fika eller kanske äta tillsammans kan göra mycket för att må bra på äldre dar. Ensamhet är ett stort hälsoproblem.

Centerpartiet föreslår:

- ✿ Säkerställ att det finns lokaler för mötesplatser i alla kommuner runt om i hela Halland, för att inte minst äldre ska få fler möjligheter att delta i sociala aktiviteter
- ✿ Region Halland ska arbeta proaktivt med folkhälsoarbetet och stötta kommunerna i deras viktiga arbete kring kultur, idrott och fritidsaktiviteter